LA VANGUARDIA
La Vanguardia (Ed. Català)
Cataluña
18/11/23
Pr: Diaria
Tirada: 28.571
Dif: 23.268
Cod: 161769363
Pagina: 44
Secc: CULTURA Valor: 34.215,00 € Area (cm2): 700,8 Ocupac: 73,11 % Doc: 1/1 Autor: Num. Lec: 365000

Informació de servei

TINTA FRESCA

FRANCESC BOMBÍ-VILASECA
Barcelona

Informació de servei: quan estreneu una llibreta, poseu-hi el nom i telèfon per si es perd. Informació de servei: encara que ho feu, la llibreta potser no tornarà a les vostres mans. Informació de servei: si, com aquest cronista, perdeu una llibreta, haureu d'esmolar l'enginy i esprémer el cervell i la memòria. Nota: també serveix trucar per telèfon a algú que ho recordi tot.

Informació de servei: "El clítoris és l'únic òrgan que no envelleix". Ho va dir així **Gemma Ruiz**, dilluns, al teatre Romea, durant la lectura de fragments de la seva novel·la *Les nostres mares* (Proa), que d'aquí un mes farà un any que va guanyar el premi Sant Jordi i volia celebrar-ho i, d'alguna manera, tancar un cicle. Ruiz, periodista molt lligada a l'escena, ho va fer en un teatre i envoltada d'actrius –presentades per **Andrea Gumes**–, per quadrar el cercle que lligava el seu vessant professional i el creatiu. Perquè tirar endavant una carrera artística com a dona és un dels temes que van sortir –en el fragment que va llegir **Marissa Josa**–, com també el tràngol de l'avortament a Londres –que va llegir **Muntsa Alcañiz**, i de l'emoció se li negaven els ulls, per les moltes conegudes que hi van passar–, amb reivindicació del dret i també, sí, del patiment, perquè no és una qüestió banal.

Gemma Ruiz celebra al teatre Romea que fa un any 'Les nostres mares' va guanyar el premi Sant Jordi

En el text que va llegir **Marta Millà** els personatges, dues parelles, van a Perpinyà a veure cinema X i descobreixen que *L'últim tango a París* no és un film eròtic encara que estigués censurat, però la Lali també hi descobreix el cunnilingus. A l'escenari i a la platea del Romea s'hi barreja un cert somriure i el mal record d'aquella educació nacionalcatòlica. **Imma Colomer** parla de com es va voler anul·lar el desig sexual femení per recloure les dones. "Quant de temps ens han robat", comenta sovint amb les amigues. I és llavors que Ruiz, com a bona periodista, diu: "Eh, us recordo que el clítoris és l'únic òrgan que no envelleix! Informació de servei".

Havia estat Colomer la primera de llegir, precisament, un fragment de la novel·la sobre la tancada de dones de Motor Ibérica a l'església de Sant Andreu del Palomar, on moltes van redescobrir la solidaritat entre dones, i també que, diu Ruiz, "hi havia moltes ganes de construir col·lectivament", i parlen entre totes de la fundació del Teatre Lliure –Colomer i Alcañiz hi eren– i del primer festival Grec. L'escriptora apunta que avui "ens hem atomitzat i al poder i al capitalisme els ha interessat esbandir aquesta força col·lectiva". És també per això que l'autora convoca sovint, dins del llibre i fora, el seu *clan de la cicatriu*.

Que la unió fa la força ho saben a La Deskomunal, espai cultural cooperatiu on s'ha instal·lat fa unes setmanes el cicle poètic Horiginal. Dimecres, el públic va seguir fent costat als poemes i a les coordinadores **Maria Sevilla** i **Raquel Santanera** i Laia Carbonell (que no hi és). Entre d'altres, també hi són la crítica **Júlia Ojeda** i **Eduard Olesti**, recent guanyador del premi de poesia Ausiàs March. Allà, **juny siva** havia pensat fer un homenatge a Sònia Rescalvo Zafra, dona trans assassinada el 1991 al parc de la Ciutadella, a qui dedica la seva novel·la *Com un calfred, et veig* (Amsterdam). Però ella, trans i jueva, no podia deixar de pensar en la massacre israeliana sobre Palestina, i amb la seva amiga **Summar**, palestina, com a còmplice, dediquen un recital a l'obra i la memòria de Hiba Kamal Abu Nada, poeta palestina –i bioquímica, i professora, i novel·lista– i símbol feminista que va morir sota les bombes a Khan Iunis el passat 20 d'octubre. Llegeixen sis poemes de la poeta, primer en àrab i després en català, en traducció de siva.

ÀLEX GARCIA

Muntsa Alcañiz, Marissa Josa, Andrea Gumes, Gemma Ruiz, Imma Colomer i Marta Millà, al Romea

ÀLEX GARCIA

Summar i juny siva a l'Horiginal de La Deskomunal

La guerra i la repressió, presència constant en la vida de la poeta i en la de Summar, que explica les dificultats de la vida a Cisjordània, com per exemple no haver pogut conèixer mai la família que té a Gaza. "Jo t'atorgo refugi / en la invocació i el res". Més enllà de la violència d'avui, parlen de la creació de l'Estat d'Israel, d'un sionisme cristià, de com la repressió causa radicalització, i recorden, altre cop, com un dels objectius del poder és fragmentar el col·lectiu perquè esdevingui fràgil. "Les llàgrimes de les seues mares són ara colomes / seguint-les, traçant rere / cada taüt". I llegeixen l'últim poema que Hiba Kamal Abu Nada va compartir poc abans de morir: "La nit a la ciutat és fosca, / excepte per la lluïssor dels míssils; / silent, excepte pel so del bombardeig; / esfereïdora, excepte per la promesa tranquil·litzadora del res; / negra, excepte per la llum dels màrtirs. / Bona nit, Gaza".

La poesia obre portes, de vegades més fàcils i d'altres més feixugues a primera vista. Però cal tenir la clau, i és per això que fa anys que Vaso Roto publica la poesia d'Anne Carson, fins ara en castellà i fa uns mesos també en català. Dijous a La Central del Raval els presenten: *Decreació*, *Albertine. Rutina d'exercicis* i *La bellesa del marit*. La traductora **Núria Busquet**, la poeta **Anna Gual** i **Elisabeth Sarah Coles**, investigadora a la UPF experta en Carson, tracen un perfil de l'autora que inclou la hibridació dels gèneres, la seva forta intel·lectualitat sense perdre –potenciant, fins i tot– el sentit de l'humor, la conjugació de l'acadèmia i la vida quotidiana per construir una obra que "demana un salt de fe" que convida el lector a participar-hi.

L'editora, **María Fuentes**, explica que li va "semblar totalment lògic fer el pas al català", perquè el seu interès "no és comercial, sinó la difusió de la poesia". També hi ha el director de Literatura del Llull, **Joan de Sola**, i el poeta **Albert Roig**, que ha vingut amb uns alumnes del seu curs de poesia de l'Institut del Teatre, entre els quals (com a oient, diu Roig) l'actriu Imma Colomer.

Per cert, la llibreta era petita (11x17 cm), amb coberta de tela negra i la inscripció "Notas ineludibles", gentilesa de l'editorial Navona. A la primera pàgina, en un requadre, hi ha el meu nom i un telèfon. Si algú la troba...●